

Handläggare: Elisabet Sjöberg
Telefon: 508 33 947

Till
Utbildningsnämnden
20071213

Skolakut i Skärholmen

Svar på hemställan från Skärholmens stadsdelsnämnd (dnr 07-513/2163:1)

Förslag till beslut

- Utbildningsnämnden bifaller hemställan från Skärholmens stadsdelsnämnd att Skärholmens skolakut ska finnas kvar för skolorna i Skärholmen i samverkan med stadsdelens socialtjänst.
- Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens utredning om inrättandet av en skolakut.
- Utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att utvärdera effekterna Skärholmens skolakut under hösten 2008.

Thomas Persson
Direktör

Håkan Edman
Grundskolechef

Sammanfattning

En hemställan har inkommit från Skärholmens stadsdelsnämnd att det tillfälliga projektet Skolakuten för skolorna i Skärholmen ska finnas kvar i samverkan med stadsdelens socialtjänst. Utbildningsförvaltningen har i budget för 2007 i uppdrag att utreda inrättandet av en skolakut dit elever som begått grova brott kan hänvisas. Projektet Skolakuten pågick i Skärholmens stadsdelsförvaltning under

ett år. Projektiden var att vid akut händelse snabbt ordna undervisning i en lokal utanför skolan för att förhindra eleven att besöka sin skola under undervisningstid, placeringstid 4-6 veckor. För att undvika negativ påverkan inom Skolakuten skulle endast en elev vara placerad åt gången. Åtgärden skulle visa övriga ungdomar att vuxenvärlden reagerar och att lugna ned situationen vid elevens skola. Under placeringstiden skulle stor vikt läggas på skolarbetet och ett intensivt utredningsarbete pågå inom socialtjänsten. En elev har varit placerad i Skolakuten under projektiden.

Utbildningsförvaltningen anser att Skärholmens skolakut ska finnas kvar enligt beskriven modell. Kostnaden för den person som ska arbeta direkt med berörd ungdom under den tillfälliga placeringen ska under 2008 finansieras av de 60 miljoner kronor som kvarhålls av den socioekonomiska resursfördelningen. Övriga kostnader finansieras av Skärholmen.

Förvaltningen föreslår att arbetet på Skärholmens Skolakut ska utvärderas under hösten 2008 med avseende på antal placerade elever och effekter av åtgärden för eleven och elevens skola. Om utvärderingen faller väl ut och om fler stadsdelars socialtjänster i samarbete med berörda skolor vill inrätta en Skolakut av liknade modell framhåller förvaltningen att finansieringen i fortsättningen måste lösas på annat sätt.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen och i samarbete med f.d. samordnaren/projektledaren för Skolakuten i Skärholmens stadsdelsförvaltning.

Bakgrund

En hemställan från Skärholmens stadsdelsnämnd har inkommit att det tillfälliga projektet Skolakuten för skolorna i Skärholmen ska finnas kvar i samverkan med stadsdelens socialtjänst. Beslutet om en hemställan till utbildningsförvaltningen var enhälligt. Dessutom har utbildningsförvaltningen i budget för 2007 i uppdrag att utreda inrättandet av en skolakut dit elever som begått grova brott kan hänvisas.

Projektet Skolakuten pågick i Skärholmens stadsdelsförvaltning under perioden 2006-09-01 till 2007-08-31. Bakgrunden var att Skärholmens stadsdel hade haft flera situationer med ungdomar som i större eller mindre gäng hetsade varandra till negativa "stordåd" - till exempel genom att råna och misshandla andra

ungdomar eller vuxna. Målet med projektet var att hitta bättre och mer långsiktiga lösningar för elever med omfattande social problematik och som skapade stor otrygghet i skolan. En modell för en Skolakut utarbetades som förutsatte ett tätt samarbete mellan elevens skola och Skolakuten.

Projektiden var att vid akut händelse snabbt ordna undervisning i en lokal utanför skolan för att förhindra eleven att besöka sin skola under undervisningstid. Endast en elev skulle vara placerad år gången. Syftet var att erbjuda en snabb åtgärd som påverkade eleven och dennes föräldrar. Det skulle även vara en åtgärd som visar övriga berörda ungdomar att vuxenvärlden reagerar och att lugna ned situationen vid elevens skola. För att tydliggöra för eleven att skola har stor betydelse var det av största vikt att inte minska på förväntade skolprestationer. Under placeringstiden skulle ett intensivt utredningsarbete pågå inom socialtjänsten och en planering för kommande insatser utformas.

Eleven skulle vistas på Skolakuten mellan 9.00 -15.00. Där tiden fram till 13.00 ska ägnas åt teoretiskt skolarbete och tiden mellan 13.00-15.00 åt idrott och andra aktiviteter.

Modellen skulle ge tid att förbereda en bra lösning, så att ungdomen inte hann misslyckas ytterligare eller att andra ungdomar blev oroliga. En kvalificerad elevassistent skulle ansvara för att eleven kom till lokalen, skötte sina skoluppgifter och kom till planerade möten. Elevens skola skulle ansvara för att eleven fick adekvat undervisning under placeringstiden och planering för elevens fortsatta skolgång.

Genomförandet

En elev har varit placerad i Skolakuten under projektiden. Sammanlagt har samordnaren för Skolakuten fått förfrågningar om plats gällande sex pojkar i åldern 11-15 år från 4 skolor.

Orsakerna till att övriga fem inte blev placerade är att en omhändertogs akut av socialtjänsten med stöd av LVU innan han hann börja på Skolakuten. Två elever var hemmasittare och bedömdes inte tillhöra målgruppen. Ytterligare två pojkar bedömdes tillhöra målgruppen men en var aktuell samtidigt som den pojke som var placerad och som ansågs ha större behov. När det gäller den andre kom förfrågan när det enbart var 8 dagar kvar av läsåret, pojken var dessutom aktuell för en annan placering.

I arbetet kring den elev som placerades deltog ett tiotal personer. Det direkta arbetet med eleven genomfördes av en skolvård från Lugna gatan. Projektledaren

deltog som ansvarig för genomförandet och som utredare. Elevens ordinarie handläggare på socialtjänsten deltog i uppföljningsmöten och som bollplank åt utredaren. Elevens mentor, ytterligare en lärare samt en person från skolans elevvård deltog och ansvarade för att eleven hade skoluppgifter att arbeta med. Elevens föräldrar deltog på de möten de kallades till i utrednings- och uppföljningssyfte.

Personal under projektet

En projektledare/samordnare på halvtid. En inhyrd kvalificerad elevassistent under en termin (gick inte avtala om kortare inhyrningsperiod) samt berörd socialsekreterare.

Finansiering

Projektet drevs som ett samarbete mellan stadsdelens sex grundskolor (fem kommunala och en fristående) och socialtjänsten och finansierades dels med sökta medel från Brottsförebyggande rådet och Skärholmens stadsdelsförvaltning. Kostnad totalt under projekttiden, inklusive uppbyggnad av projektet, var 345 000 kronor varav 120 000 kronor finansierades av Brå.

Lärdomar

De viktigaste lärdomarna från projektet var enligt slutrapporten, som skrivits av projektledaren, vinsterna med ett nära samarbete mellan skola, socialtjänst och familj. En verksamhet som Skolakuten betonar vikten av att samarbeta kring svåra elever på ett genomtänkt sätt. Kontinuerliga diskussioner kring samarbetet mellan inblandade verksamheter behövs när socialtjänsten allt mer använder lösningar på hemmaplan även i svåra ärenden.

Utredning

Förutsättningar för att inrätta ytterligare Skolakuter av liknade modell

- Ett nära samarbete mellan stadsdelens socialtjänst och skolorna måste upprättas.
- Ansvarig projektledare anställs/avsätts av stadsdelen socialtjänst
- En samrådsgrupp med deltagare från skolorna samt projektledaren inrättas. Samrådsgruppen ska ge förslag på vilka elever som ska placeras samt följa upp placeringarna.
- Stadsdelens socialtjänst måste ha en organisation som ger möjlighet att direkt ge aktuell ungdoms handläggare avlastning och därmed tid för att göra en snabb utredning under de 4-6 veckor eleven placeras på Skolakuten. En lärdom av projektet i Skärholmen var att det är bättre om

ordinarie handläggare utreder för att undvika att ytterligare en person blandas in.

- En tom lokal måste finnas tillgänglig. I Skärholmen användes parklekens lokaler som annars stod tomma fram till 13.00.
- En socialpedagog/kvalificerad elevassistent/skolvärd anställs på heltid. När ingen elev är placerad arbetar denne vid någon av stadsdelens skolor. Arbetsledare är skolans rektor.
- Berörd skola avsätter lärartid för planering av innehåll i elevens undervisning i Skolakuten.

Kostnader för stadsdelsnämnden:

- Projektledare i stadsdelsförvaltningen.
- Möjlighet att direkt friställa berörd socialsekreterare för utredning
- Lokalkostnad

Kostnader för utbildningsnämnden:

- Socialpedagog/kvalificerad elevassistent/skolvärd heltid ca 400 000 – 425 000 kr per stadsdel.

Förvaltningens förslag

Utbildningsförvaltningen anser att Skärholmens skolakut ska finnas kvar enligt beskriven modell. Kostnaden för den socialpedagog/kvalificerad elevassistent/skolvärd som ska arbeta direkt med berörd ungdom under den tillfälliga placeringen ska under 2008 finansieras av de 60 miljoner kronor som i år kvarhålls av den socioekonomiska resursfördelningen. När ingen elev är placerad i Skolakuten ska socialpedagogen/den kvalificerade elevassistenten/skolvärden arbeta vid någon av skolorna i stadsdelen. Rektor ansvarar för arbetsledning i samråd med projektledaren. Övriga kostnader finansieras av Skärholmens stadsdelsnämnd.

Då endast en elev hitintills varit placerad i skolakuten föreslår förvaltningen att arbetet på Skärholmens Skolakut ska ses som ett pilotprojekt. Utbildningsförvaltningen föreslår att förvaltningen ska utvärdera projektet under hösten 2008 med avseende på antal placerade elever och effekt av åtgärden för eleven och elevens skola.

Om utvärderingen faller väl ut och om fler stadsdelars socialtjänster i samarbete med berörda skolor vill inrätta en Skolakut av liknade modell kommer omkostnaderna för utbildningsförvaltningen att öka år 2009. Under dessa

förhållanden kommer inte finansieringen att kunna täckas av samma medel som för år 2008. Förvaltningen vill redan nu påtala att finansieringen i så fall måste ske på annat sätt.

Förvaltningen anser vidare att under en elevs placeringstid i Skolakuten bör i förekommande fall även en pedagogisk/psykologisk utredning göras. Förvaltningen menar även att s.k. ”hemmasittare” bör erbjudas denna typ av snabbutredning (Skolakut) innan beteendet blir permanent.

Bilaga

Slutrapport om projektet Skolakuten